

2015-32-014-00024

Skrivelse af 1. september 2015 fra advokat

En potentiel køber af en hest anmodede sin egen dyrlæge A om at gennemse og vurdere røntgenbillederne af hesten, der var taget med henblik på handel. Køber ønskede at afgøre, om der skulle foretages en videre handelsundersøgelse af hesten. Såfremt der ikke var væsentlige bemærkninger til disse, skulle hesten have foretaget en klinisk undersøgelse med henblik på køb. Dyrlæge A gennemså billederne og fandt to tætsiddende torntappe, men fandt ikke at disse ville have betydning for hestens anvendelse til dressurridning. Der blev ikke foretaget journaloptegnelser eller udfyldt en røntgenattest i forbindelse med vurderingen. Hesten blev købt. Tre år senere ønskedes hesten solgt, blandt andet fordi den ikke fungerede optimalt for køber. Dyrlæge A kunne nu ikke godkende hesten nu på grund af tætsiddende torntappe i ryggen. Ved sammenligning af de tidligere optagne og nye optagede røntgenbilleder var der ikke sket en progrediering af betydning i de røntgenologiske forandringer siden købet tre år tidligere. Hesten var ikke længere salgbar. Ved parternes henvendelse til en sagkyndig fandt denne, at de røntgenforandringer, hesten havde ved købet 3 år tidligere, burde have medført en anmærkning om, at det ikke kunne udelukkes, at de ville få betydning for hestens anvendelse, især henset til hestens unge alder på købstidspunktet. Køber/nye ejer sagsøgte dyrlæge A.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Har en dyrlæge, der efter opdrag fra en mulig køber af en hest gennemgår og vurderer røntgenbilleder optaget af sælgers dyrlæge, efter Rådets opfattelse pligt til:

- a) at udfærdige en sædvanlig røntgenformular i overensstemmelse med det beskrevne i Den Danske Dyrlægeforening, Sektion vedr. Heste's vejledning for sundhedsundersøgelser, jf. bilag 16, og udlevere en kopi af røntgenformularen til sin kunde?

og/eller

- b) at journalføre sin vurdering af eventuel nedsat diagnostisk kvalitet af røntgenbillederne, sine observationer på røntgenbillederne, sin vurdering af den mulige kliniske betydning af eventuelle røntgenforandringer uden for normal variation, og indholdet af den ydede rådgivning til kunden?

Besvarelsen bedes givet med henvisning til, hvad Rådet anser som god dyrlægeskik, ligesom det i forbindelse med besvarelsen af spørgsmålet bedes oplyst, om der i anledning af en vurdering af røntgenbillederne optaget på Hestepraksis X i 2011 efter Rådets opfattelse ville være særlig anledning til at udfærdige røntgenattest eller journal, når der henses til hestens alder og røntgenbilledernes diagnostiske kvalitet?

Det ønskes endvidere oplyst, om det har betydning for besvarelsen, såfremt det lægges til grund, at dyrlægen var oplyst om, at formålet med købet af hesten var at uddanne og benytte den til svær dressur?

Svar ad spørgsmål 1:

God dyrlægeskik er et etisk kodeks, som Det Veterinære Sundhedsråd ikke udtaler sig om. Rådet forholder sig alene til dyrlægers veterinærfaglige aktiviteter og pligter hertil.

Rådet finder, at en dyrlæges pligt ved enhver gennemgang og vurdering af såvel egne som andres røntgenbilleder i forbindelse med rådgivning af en potentiel køber/sælger af en hest, er at udfærdige en skriftlig journal eller en attest. Den skriftlige attest kan være fortrykt som for eksempel røntgenformularen udfærdiget af Den Danske Dyrlægeforenings sektion vedr. heste.

Rådet finder tillige, at det er hensigtsmæssigt at udlevere en kopi af den skriftlige attest til rekvirenten.

Den skriftlige attest bør indeholde:

1. Identifikation af hesten
2. Undersøgellessted og tidspunkt
3. Oplysninger om hvilke anatomiske områder og hvilke projektioner, som undersøgelsen omfatter
4. Beskrivelse af alle røntgenforandringer, som skønnes udenfor normal variation
5. Vurdering røntgenforandringernes kliniske betydning, hvor dette er muligt
6. Bemærkninger om røntgenoptagelsernes eventuelle nedsatte kvalitet, hvis denne sætter begrænsninger for vurderingen af optagelserne
7. Dato, sted, underskrift og stempel.

Kopi af den skriftlige attest udgør i sig selv tilstrækkelig journalføring. Som alternativ eller supplement kan samme informationer registreres i dyrlægens elektroniske journalsystem.

Rådet har ikke tillagt forholdene omkring røntgenbilledernes diagnostiske kvalitet, hestens alder samt hestens forventede brug nogen betydning i sin besvarelse af spørgsmålet.

Spørgsmål 2:

Dyrlæge A gennemgik og vurderede røntgenbilleder af hesten B optaget på X Hesteklinik i 2011 for sagsøger. Vurderingen af røntgenbillederne fandt sted kort inden en klinisk undersøgelse af hesten den 8. juni 2011, jf. bilag 3.

Såfremt det lægges til grund, at A, som han hævder, ved sin vurdering af røntgenbillederne havde konstateret, at de havde nedsat diagnostisk kvalitet, og at hesten havde tætsiddende torntappe i ryggen, der ikke kunne udelukkes at påvirke anvendelsen af hesten som ridehest, ønskes det oplyst,

om bilag 3 efter Rådets opfattelse kan anses som udfyldt i overensstemmelse med god dyrlægeskik, når det samtidig lægges til grund, at der ikke blev udfærdiget røntgenattest eller journal i relation til røntgenundersøgelsen?

Det ønskes i denne forbindelse oplyst, om dyrlæge A under disse omstændigheder efter Rådets opfattelse havde anledning til at gøre bemærkninger om røntgenfundene i punkt 15 i bilag 3?

Svar ad spørgsmål 2:

Rådet skal bemærke, at der i undersøgelsesformularens punkt 15 ikke er foretaget afkrydsning i feltet, som angiver, at hesten er røntgenfotograferet. Rådet finder det ikke veterinærfagligt korrekt, ikke at foretage denne afkrydsning, idet hesten er røntgenfotograferet, og dyrlægen har gennemset og vurderet røntgenoptagelserne af den pågældende hest.

Der skal endvidere henvises til Rådets svar ad 1.

Rådet finder det veterinærfagligt korrekt, at alle observationer påtegnes og evalueres til dokumentation, samt til brug for en eventuel købers/sælgers egen vurdering af, hvad der videre skal ske.

Ofte anvendes sådanne dokumenter til brug ved forsikring af hesten, og er derfor også et redskab for forsikringsselskabet til brug ved deres risikovurdering.

Spørgsmål 3:

Rådet bedes oplyse, hvorledes en dyrlæge efter en gennemgang af røntgenbillederne fra X Hestepraktis optaget i 2011, efter Rådets opfattelse, burde have rådgivet en potentiel køber af hesten henset til hestens alder, såfremt det lægges til grund at formålet med købet var at uddanne og anvende hesten til svær dressur?

Det ønskes i denne forbindelse oplyst, om det efter Rådets opfattelse hører til en handelsundersøgende dyrlæges pligter at rådgive en køber om eventuelle røntgenforandringer i ryggen af den foreliggende karakters mulige negative betydning for et eventuelt senere videresalg af hesten på et senere tidspunkt i hestens dressuruddannelse?

Besvarelsen bedes givet under hensyntagen til det beskrevne om røntgenundersøgelser i bilag 16.

Svar ad spørgsmål 3:

Rådet finder, at dyrlægen burde have meddelt den potentielle køber, at de konstaterede røntgenforandringer på en relativt utrænede 4 år gammel varmbloodhest ikke kunne udelukkes at få betydning for hestens anvendelse til dressur. Rådet bemærker samtidig, at røntgenforandringer i ryggens torntappe findes hos en stor andel af varmbloodshestene uden at give anledning til kliniske symptomer. Såfremt rekvirenten af undersøgelsen/vurderingen yderligere ønsker en vurdering af et eventuelt senere videresalg af hesten på det foreliggende grundlag, bør dette aftales med dyrlægen,

således at der foreligger en klar aftale om dette. Rådet finder således, at det ikke er en dyrlæges pligt at rådgive en køber med henblik på et eventuelt senere videresalg af hesten.

Spørgsmål 4:

Det ønskes med henvisning til den definition på kissing spines, som Rådet ved besvarelse af spørgsmål om denne lidelse i bilag 17 har lagt til grund, oplyst, hvorledes en undersøgelse af en hest for kissing spines bør foretages?

Det ønskes endvidere oplyst, om Rådet på baggrund af de foreliggende røntgenbilleder, videooptagelser og de undersøgelser, som blev foretaget af Y, finder det korrekt, at diagnosen kissing spines er stillet?

Svar ad spørgsmål 4:

En undersøgelse bør inkludere en grundig klinisk undersøgelse af hesten med særlig fokus på hestens ryg. Hesten bør ses i bevægelse i alle tre gangarter under rytter. Billeddiagnostisk er røntgenundersøgelse af ryggens torntappe i latero-lateral projektion det afgørende element, og som supplement kan der tillige foretages scintigrafi og ultralydsscanning. Såfremt der konstateres røntgenologiske forandringer på torntappene, og hesten udviser symptomer under rytter, verificeres diagnosen ved anlæggelse af infiltrationsanalgesi. Hesten rides igen efter 10-30 min, hvor en positiv effekt af infiltrationsanalgesien bør observeres af såvel iagttagere som rytter. Rådet skal her bemærke, at der ved denne undersøgelse kræves en habil og objektiv rytter.

Rådet har ikke modtaget beskrivelse af skønsmandens undersøgelse, hvorfor spørgsmålet til den stillede diagnose ikke kan besvares.

Spørgsmål A:

I forlængelse af spørgsmål 4 bedes Det Veterinære Sundhedsråd præcisere, hvilken definition på kissing spines, Rådet lægger til grund.

Svar ad spørgsmål A:

Rådet finder, at diagnosen ”kissing spines” kan stilles, når der konstateres kliniske symptomer fra ryggen med synlige røntgenologiske forandringer, hvor man ved lokal infiltration af lokalanalgetika imellem relevante torntappe får bekræftet, at kilden til smerte kan lokaliseres hertil.

Spørgsmål B:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, hvori forskellen på diagnoserne røntgenologisk og klinisk kissing spines efter Rådets opfattelse består?

Svar ad spørgsmål B:

Rådet finder, at diagnosen ”kissing spines” ikke er en røntgenologisk diagnose. For at stille denne diagnose kræves der bekræftet smerte og nedsat præstation udgående fra ryggen samt røntgenologiske forandringer i form af tætliggende torntappe samt (normalt) reaktive forandringer på disse.

Spørgsmål C:

I forlængelse af spørgsmål B bedes Det Veterinære Sundhedsråd oplyse, hvorvidt der forefindes videnskabelig dokumentation for, at røntgenologisk kissing spines ikke sjældent forekommer på klinisk normale heste, herunder også heste med højt præstationsniveau?

Besvarelsen bedes begrundet.

Svar ad spørgsmål C:

Der findes adskillige undersøgelser, som har demonstreret røntgenologiske forandringer på ryggens torntappe hos tilsyneladende raske heste. Forekomsten hos varmblods- og fuldblodsheste i disse undersøgelser varierer fra 34 % til 92 %.

Som referencer kan anføres:

- Turner TA. Overriding spinous processes ("kissing spines") in horses: Diagnosis, treatment, and outcome in 212 cases. Proceedings of the Annual Congress for American Equine Practitioners, 2011, 57, 424-430
- Erichsen C, Eksell P, Roethlisberger Holm K, Lord P & Johnston C. Relationship between scintigraphic and radiographic evaluations of spinous processes in the thoracolumbar spine in riding horses without clinical signs of back problems. Equine Veterinary Journal, 2004, 36 (6), 458-465
- Haussler KK, Stover SM & Willits NH. Pathologic changes in the lumbosacral vertebrae and pelvis in Thoroughbred racehorses. American Journal of Veterinary Research, 1999, 60 (2), 143-153
- Townsend HG, Leach DH, Doige CE & Kirkaldy-Willis WH. Relationship between spinal biomechanics and pathological changes in the equine thoracolumbar spine. Equine Veterinary Journal, 1986, 18 (2), 107-112
- Jeffcott LB. Disorders of the thoracolumbar spine of the horse – a survey of 443 cases. Equine Veterinary Journal, 1980, 12 (4), 197-210
- Jeffcott LB. Symposium on back problems in the horse. (2) The diagnosis of diseases of the horses back. Equine Veterinary Journal, 1975, 7 (2), 69-78.

Rådet er ikke bekendt med undersøgelser, som specifikt omfatter heste med højt præstationsniveau.

Spørgsmål D:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, om klinisk kissing spines med overvejende sandsynlighed skyldes ridning med uhensigtsmæssig brug af ryg og overlinie.

Besvarelsen bedes begrundet, herunder angive andre væsentlige faktorer, der kan udløse klinisk kissing spines.

Svar ad spørgsmål D:

Rådet finder, at kliniske symptomer ved kissing spines ikke med overvejende sandsynlighed kan siges at skyldes ridning med u hensigtsmæssig brug af ryg og overlinje, specielt fordi kliniske symptomer ved kissing spines kan ses hos heste, inden de påbegynder redet arbejde. Der er uden tvivl en racemæssig samt anatomisk disponering for lidelsen. På den anden side, er der ingen tvivl om, at faktorer såsom skeletær umodenhed og u hensigtsmæssig ridning kan resultere i en maladaptation af torntappene og deres bløddele, og hos visse heste ledsages dette af kliniske symptomer

Spørgsmål E:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, hvorvidt det på baggrund af de i sagen fremlagte bilag, herunder video, kan udelukkes, at hestens ridemæssige problemer (også) kan skyldes andre forhold end de to torntappe, der rør hinanden, og som nævnes i købskontrakten i sagens bilag 4.

Besvarelsen bedes begrundet.

Svar ad spørgsmål E:

Rådet kan ikke svare på det stillede spørgsmål uden en udførlig beskrivelse af den undersøgelse, som hesten har været underlagt af skønsmanden i sagen.

Spørgsmål F:

Under forudsætning af, at hesten udviser klinisk kissing spines, bedes Det Veterinære Sundhedsråd oplyse, hvorvidt et korrekt genoptræningsprogram af hesten kan normalisere ryggens funktionsevne, så hesten kan vende tilbage til normal præstation.

Besvarelsen bedes begrundet, herunder med henvisning til relevant litteratur.

Svar ad spørgsmål F:

Rådet finder det erfaringsmæssigt velunderbygget, at et korrekt genoptræningsprogram kan normalisere/bedre ryggens funktionsevne hos heste med milde kliniske symptomer på kissing spines. Rådet er ikke vidende om specifik litteratur til belysning af genoptræning af ryggen ved kissing spines, men der foreligger en del materiale, der beskriver generel styrketræning og genopbygning af rygmuskulaturen, heriblandt også under rytter, f.eks.:

- Denoix JM & Pailloux JP. Physical therapy and massage for the horse. Manson Publishing, 2001, 224 pp.
- Bromeley M. Rehabilitation. In: Frances MDH. Equine Back Pathology. Diagnosis and Treatment. Wiley-Blackwell, 2009, 266 pp.

Spørgsmål G:

I forlængelse af spørgsmål F bedes Det Veterinære Sundhedsråd oplyse, hvorvidt der er forskel på succesraten for heste med klinisk kissing spines som 1) bliver opereret efterfuldt af korrekt genoptræningsprogram eller 2) alene gennemfører korrekt genoptræning.

Besvarelsen bedes begrundet, herunder med henvisning til relevant litteratur.

Svar ad spørgsmål G:

Rådet finder, at genoptræning alene kun er en mulighed, hvis det drejer sig om en meget lavgradig lidelse med mindre røntgenforandringer og minimale smertereaktioner. I modsat fald, dvs. hvor smerten er etableret og konsolideret over en længere periode, ofte i forbindelse med mere udtalte og mere aggressive røntgenforandringer, er det Rådets erfaring, at smerten skal elimineres mere radikalt i form af kirurgi inden genoptræning kan anvendes med succes. Genoptræning strækker sig normalt over en 3-4 måneders periode. Rådet finder ikke, at der eksisterer relevant litteratur der belyser dette emne.

Afgørelse:

Sagen blev forligt mellem parterne.

Hver part bærer egne omkostninger.